

06.013

50L

ΚΡΗΤΙΚΑ 10%

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ
 ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Ο ΣΟΛΩΜΟΣ

Μεθ' ποιεῖ ἡ ψυχὴ· οἱ δεικοὶ μας χύνουσι
 τὸ αἷμα τους ἀποκάτου ἀπὸ τὸ Σταυρὸν
 γιὰ νὰ μᾶς κάμουν ἐλεύθερους, καὶ οἱ δο-
 σκάλοι, καὶ ὅσοι τους ὁμοιάζουσι, παλε-
 μοῦν γι' ἀνταρμιδίην, νὰ τους σηκώσουσι
 τὴν γλῶσσαν.

Σολωμὸς

ΧΑΝΙΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ Μ. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ

1909

06-013
 50L

ΚΡΗΤΙΚΑ 1986.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Χρόνος Πιστω
Αριθ.

2/9/86
7-1-81

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ο ΣΟΛΩΜΟΣ

Μοῦ ποιεῖ ἡ ψυχὴ· οἱ δικοὶ μας χύνου
τὸ αἷμα τους ἀποκάτου ἀπὸ τὸ Σταυρὸ
γιὰ νὰ μᾶς κάμουν ἐλεύθερους, κι οἱ δο-
σκάλοι, κι ἔσοι τους ἔμοιάζουν, πολε-
μοῦν γι' ἀνταμοιβή, νὰ τους σηκώσουν
τὴ γλώσσα.

Σολωμός

27 NOV. 1984

ΧΑΝΙΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ Μ. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ

1909

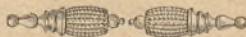
06.013

502

Ρώτα τὴ μάνα στὸ σπίτι, τὰ παιδιὰ στους δρό-
μους, τὸν ἀπλοῖκὸ ἄνθρωπο στὸ παζάρι. Κοίταζε
τους στὸ στόμα πῶς μιλοῦν κι ἔτσι γράφε.

Λούθηρος.

Εἶνε ἴσως ἀνάγκη νὰ ποῦμε λίγα γιὰ τὸ πρῶτο ἄρθρο τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἡ φυλή μας βρίσκεται ἀπὸ καιρὸ σὲ μιὰ κατάστασι, που θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ την ὀνομάσει ἱστοριοκρατική. Ἡ τραγὴ κληρονομιά, που μᾶς ἄφησαν οἱ αἰῶνες, ἔχει τόσο ἀβέβαια μὰ καὶ πολύτιμα δικαιώματα καὶ χρέη τόσο μπλεγμένα καὶ βαρειά, ὥστε μελετώντας τὴν ἀπέραγτη διαθήκη καὶ μὴ ξέροντας τί νὰ πρωτοκάνουμε, πάθαμε φοβερὸ σάσισμα. Προσηλωμένοι στὰ μυριόχρονα περασμένα καὶ ξανοίγοντας τὰ μελλόμενα πολὺ θαμπά, ξεχάσαμε ὀλότελα τὸ σήμερα καὶ φαινούμαστε σὰ νὰ τραβοῦμε βιαστικοὶ γιὰ κάπου, χωρὶς οὔτ' ἓνα βῆμα στ' ἀλήθεια νὰ κάνουμε προστά. Ὡς τόσο πάντα λέμε πως δὲν πρέπει νὰ κυτᾶζουμε γύρω μας, γιατί δὲν ἔχουμε νὰ χάνουμε καιρὸ.

Ἀποτέλεσμα εἶνε νὰ μείνει τὸ Ἔθνος συντηρητικὸ καὶ ξένο σὲ κάθε νέα ἰδέα, που ταράζει κι ἀνυψώνει τὴ νεώ-

τερη πολιτισμένη κοινωνία. Νομίσαμε πως δὲν ταιριάζουν ἀκόμα σὲ μᾶς οἱ τέτοιοι ἀγῶνες καὶ μόνο που θὰ μᾶς κόψουν τὸ δρόμο, που θαροῦμε πως τραβοῦμε.

Αὐτὸ βέβαια εἶνε μιὰ χοντρή πρόληψη κι ἔτσι κάθε νέα ἰδέα βρῖσκει τρομερὴ ἀντίδραση ἀπὸ τὸ κοινωνικὸ σύνολο κι ὁ νεωτεριστὴς πάντα εἶνε προδότης καὶ πουλημένος. Φανερό πως με τὸ Σινισμό τοῦτο χάστηκε ἡ φυλὴ μέσα γιὰ μέσα στὴν πρόληψη κι ἡ νεοελληνικὴ κοινωνία μαρὰ θηκε ἀπὸ τὴν ἀδράνεια.

Μὲ τὸ σκοπὸ νὰ βοηθήσουμε, ὅσο μπορούμε, τὸ λυτρωμὸ τοῦ Ἔθνους ἀπὸ μία τέτοια φριχτὴ κατάσταση, μαζευτήκαμε κάμποσοι νέοι Κρητικοὶ κι ὀργανώσαμε τὸ «Σ ο λ ω μ ὀ»

Φιλοδοξοῦμε ν' ἀνοίξουμε καὶ στὴ δική μας κοινωνία δρόμο γιὰ τὴν Ἰδέα.

Ποθοῦμε τὸν πόλεμο τὸν κοινωνικὸ, που φέρνει τὴν πρόοδο.

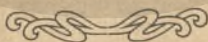
Θέλουμε ἡ Ἰδέα νὰ μᾶς ἀναταράξει καὶ μᾶς, νὰ μᾶς τονώσει καὶ νὰ μᾶς δείξει μὲ τὸν ἀγῶνα της τὸ σωστὸ δρόμο. Ὁ Σύλλογος μας ἰδανικὸ του ἔχει νὰ χτυπήσει τὴν πρόληψη καὶ νὰ φιλοξενήσει καὶ νὰ δώσει φτερὰ στὴν κάθε π ρ ο ο δ ε υ τ ι κ ῆ Ἰδέα.

Ὁ Σοσιαλισμὸς π.χ. εἶνε μιὰ τέτοια Ἰδέα. Μὰ καὶ κάθε ἄλλη εἴτε Ἀριστοκρατικὴ, εἴτε Δημοκρατικὴ, εἴτε Ἀτομιστικὴ, εἴτε Κοινωνιστικὴ, εἴτε Ἐθνικιστικὴ, εἴτε Κοσμοπολιτικὴ, ὅποια Ἰδέα κι ἂν εἶνε, φτάνει νὰ κρύβει μέσα της

στοιχεῖα προόδου, ἀπὸ μᾶς θὰ εἶνε καλὸδεχτη, ἀπὸ τοὺς ἄλλους πρέπει νὲ εἶνε σ ε β α σ τ ή.

Μ' ἄλλα λόγια ὁ σύλλογος «Σολωμὸς» δὲν ἔχει δική του ξεχωριστὴ προτίμησι σὲ καμιά ἀπὸ τὶς παραπάνω Ἰδέες καὶ τὸ μόνο που ζητᾷ εἶνε νὰ σπάσει τὸ μισονεῖστικὸ φραγμὸ καὶ νὰ καθιερώσει π ρ α γ μ α τ ι κ ᾶ τὸ σεβασμὸ τῆς σκέψεως στὴ νεοελληνικὴ κοινωνία.

Καὶ πολεμώντας τὴν πρόληψη, θὰ προσπαθήσουμε νὰ θανατώσουμε τὴν πιὸ μεγάλη ἀπόλες καὶ τὴν πιὸ φαρμακερὴ Τ ἦ Γ λ ω σ σ ι κ ή. Ὅχι μόνο, γιατί ἡ Ἱστορία το λέει πως ἡ ἀναγέννησις ὅλων τῶν πολιτισμένων Ἐθνῶν ἄρχισε μὲ τὸ ξάπλωμα καὶ μὲ τὸ ἀνθισμα τῆς Ἐθνικῆς τοὺς γλώσσας, ἀλλὰ καὶ γιατί σ' αὐτὴνε τὴν πρόληψη ἀκουμποῦν τὰ μεγαλύτερα φυλετικὰ μας ψεγάδια. Μὲ τὴ ζωντανή μας γλώσσα, τὸ θεῖο καὶ τρομερὸ τοῦτο ὄπλο, θὰ ἐργαστοῦμε. Κι ὅταν ὁ τόπος καθαριστεῖ ἀπὸ τὰ κάθε λογῆς ἀγκάθια καὶ μείνει ἀνοιχτὸς καὶ λεύτερος, ὡς ἔρθουν ἄλλοι ἀγνοὶ ἀπὸ τὴν πρόληψη καὶ δυνατοὶ καὶ φωτισμένοι νὰ χτίσουν τὸ Ἐθνικὸ Παλάτι στὴ Βασίλισσα Ὁμορφιά. Μὲ τὴ βοήθεια Τῆς καὶ μόνο ἡ ξαναγεννημένη φυλὴ θὰ βρεῖ τὴ δύναμη ν' ἀντικρούσει τὴ δική της ἀλήθεια, μὲ τὴ χάρι Τῆς θὰ μπορέσει νὰ πλάσει τὴν δική της Ἠθική.

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

ΑΡΘΡΟ 1^ο

Συσταίνεται Σύλλογος «ό Σολωμός» με τὸ σκοπὸ νὰ διδάξει τὸ θάρρος στὴν ἀλήθεια καὶ τὴν ἀγάπη στὴν πρόοδο, χτυπώντας τὴν πρόληψη. Βάση καὶ ὄργανο του ἡ Ἐθνικὴ γλῶσσα.

ΑΡΘΡΟ 2^ο

Ὁ Σύλλογος ἔχει μέλη καὶ συντρόφους καὶ κυβερνιέται ἀπὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 3^ο

Τὰ μέλη πλερώνουν μιὰ δραχμὴ τὸ μῆνα, μπαίνουν λεύτερα στὸ κατὰστημα, ἔχουνε στὴ διάθεση

τους τῆ βιβλιοθήκη, προσκαλοῦνται σὺς συνεδρίες
κι ἀκούεται ἡ γνώμη των γιὰ κάθε ζήτημα, που
ἐνδιαφέρει τὸ Σύλλογο· γιὰ νὰ γίνει κανεὶς (ἢ καμιὰ)
μέλος πρέπει νὰ τον προτείνουνε δυὸ σύντροφοι
στὸ Διοικητικό.

ΑΡΘΡΟ 4^ο

Οἱ σύντροφοι πλερώνουν πέντε δραχμὲς τὸ μῆνα,
ἐκλέγουν τὸ Διοικητικό κι εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ το
συντρέχουν σὲ κάθε του ἀνάγκη. Μαζεύονται μιὰ
φορὰ τῆ βδομάδα στὸ κατάστημα κι ὅταν ἄλλοτε
τους καλέσει ὁ Πρόεδρος. Τὸ μέλος γίνεται σύντρο-
φος, ὅταν ψηφιστεῖ ἀπὸ τοὺς ἄλλους συντρόφους.

ΑΡΘΡΟ 5^ο

Τὰ μέλη κι οἱ σύντροφοι κρατοῦνε τὴν ιδιότητά
τους κι ὅταν φεύγουν ἀπὸ τὰ Χανιά. Ὅποιο μέλος
ἢ σύντροφος δὲν ἐκπληρώνει τὰ χρέη του σβύνεται
μὲ ἀπόφαση τῶν συντρόφων.

ΑΡΘΡΟ 6^ο

Στὰ σπουδαιότερα ζητήματα τὸ Διοικητικὸ πέρνει τὴ γνώμη τῶν συντρόφων, που μένουν στὰ Χανιά. Πρέπει ὅμως, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ δώσουν ψῆφο, νὰ μαζευτοῦνε στὸ κατάστημα οἱ περισσότεροι. Ἀποφασίζουν μὲ τὴν πλειονοψηφία.

ΑΡΘΡΟ 7^ο

Τὸ Διοικητικὸ τοῦ Συλλόγου ἀπαρτίζεται ἀπὸ τρία πρόσωπα· τὸν Πρόεδρο, τὸ Γραμματέα καὶ τὸν Ταμία καὶ ἐκλέγεται καθ' ἑξαμηνιά· βαστᾶ ὅμως ἡ ἐξουσία του, ἴσαμε νὰ ἐκλεχτεῖ τὸ νέο Διοικητικὸ.

ΑΡΘΡΟ 8^ο

Ὁ Πρόεδρος ἀντιπροσωπεύει τὸ Σύλλογο, προσκαλεῖ στὴ συνεδρίαση, διευθύνει τὴ συζήτηση καὶ ἐπιβλέπει γιὰ τὸ κάθε τι· ὅταν ἀπουσιάζει, ἀναπληρῶνεται ἀπὸ ἓνα, που ἐκλέγεται μαζὺ μὲ τὸ Διοικητικὸ.

ΑΡΘΡΟ 9^ο

Ὁ Γραμματέας γράφει τὰ ἔγγραφα, κρατᾷ τὸ ἀρχεῖο καὶ φροντίζει γιὰ τὴ βιβλιοθήκη· ἀναπληρώνεται ἀπὸ τὸ σύντροφο, που ὑποδείχνει ὁ Πρόεδρος.

ΑΡΘΡΟ 10^ο

Ὁ Ταμίας εἰσπράττει τὰ χρήματα καὶ λογοδοτεῖ· ἔχει καὶ τὴν κοσμητεία· ἀναπληρώνεται ἀπὸ τὸ σύντροφο, που βάλει ὁ ἴδιος.

ΑΡΘΡΟ 11^ο

Συνεδρία γίνεται μιὰ φορὰ τὴν τριμηνιά κι ὅταν ἄλλοτε ὀρίσει ὁ Πρόεδρος ἢ ἀποφασίσουν οἱ σύντροφοι. Ἀπαρτία πάντα ὑπάρχει, ὅσοι κι ἂν μαζευτοῦν ἀπὸ τὰ μέλη καὶ τοὺς συντρόφους. Ὁ Πρόεδρος ἀναφέρει τὴν ἐργασία, που ἔγινε στὸ διάστημα τῆς τριμηνιάς καὶ κάνει λόγο γιὰ τὴ γενικὴ κίνηση τῆς Ἰδέας.

ΑΡΘΡΟ 12^ο

Οἱ σύντροφοι μποροῦν νὰ ὀνομάσουν Ἐπίτιμα μέλη πρόσωπα σημαντικά, που μὲ τὴν ἠθικὴ ἢ ὕλική συνδρομὴ τους νὰ βοηθοῦνε τὸ σκοπὸ τοῦ Συλλόγου.

ΑΡΘΡΟ 13^ο

Γιὰ ν' ἀλλάξει τοῦτο τὸ Καταστατικὸ, πρέπει νὰ τὸ ζητήσουν τὰ 2/3 τῶν μελῶν καὶ τῶν συντρόφων μαζύ. Ἡ τροποποίηση ὅμως γίνεται μονάχα ἀπὸ τοὺς συντρόφους.

Χανιά 28 τοῦ Φλεβάρη 1909

Οἱ σύντροφοι

Χρῆστος Χρηστουλάκης—Πρόεδρος

Στέλιος Χαριτάκης—Γραμματέας

Γιάννης Κοντυλάκης—Ταμίας

Γιάννης Στεφανίδης, — Κυριάκος Μητσοτάκης, — Πέτρος

Μαρκαντωνάκης, — Δημήτρης Δεϊλάκης, — Λεωνίδας Ἀναστασάκης, — Νίκος Καζαντζάκης, — Μάρκος Τσιριμονάκης, — Γιάννης Λαχινιάκης, — Κωστής Καλεμικέρης, — Γιώργης Λαμπάκης, — Ἀλκιβιάδης Λαζαρίδης, — Γιαννιός Ἀντωνάκης.

Τὰ μέλη

Λυκοῦργος Κυδωνάκης, — Κωστής Παπαδάκης, — Μανόλης Ἐσουδερός, — Θανάσης Μαρκαντωνάκης, — Θρασύβουλος Μαρκίδης, — Μῆτσος Πετυχάκης, — Κωστής Σταυράκης, — Νίκος Μανουσάκης, — Μανόλης Ἀτζαλάκης, — Σήφης Λουγιάκης, — Γιώργης Κιουρτσάκης, — Γιώργης Βοῦρος, — Γρηγόρης Παπαδογιάννης, — Σήφης Δοκιμάκης, — Βελισάριος Βαμβακᾶς, — Γιώργης Λουκάκης, — Νίκος Σολανάκης, — Γιάννης Ποντικάκης, — Γιώργης Βολάνης, — Ἐπαμεινώντας Σφακιανάκης, — Γιάννης Μαυρογένης, — Γοργίας Φορτσάκης, — Μανόλης Βενετάκης, — Κωστής Καπιδάκης, — Βαγγέλης Ἀνωγιαννάκης, — Νικόλας Σεργεντάνης, — Γιώργης Φανουράκης, — Δημήτρης Γραμματικάκης, — Γιώργης Ἐργατζάκης, — Στέφανος Παραδομενάκης, — Κωστής Χαριτάκης, — Γιώργης Μαλιντρέτος, — Μανούσος Εὐαγγελινός, — Νικόλας Ἀντριανάκης, — Θεοφάνης Νικηφοράκης, — Ἀντώνης Κουμῆς, — Νικόλας Στρατάκης, —

Μιχάλης Κωστανταράκης, — Γιάννης Καλιγιάννης, — Χρή-
στος Προυκάκης, — Γιώργης Παυλάκης, — Λεωνίδας Τσι-
ριντάνης, — Γιώργης Νιστάκης, — Μανόλης Ντερμιτζάκης,
— Ἀντώνης Μπόλαρης, — Πολύδωρος Καβαλιέρος, —
Δημητρὸς Παπαδάκης, — Γιώργης Γιωργουδάκης, — Γιώρ-
γης Παπαδάκης, — Γιάννης Ἀλεξιάδης, — Γιώργης Γε-
ραπετρίτης. κλπ.

Ἄλλ', ὃ γενναῖε, τοῦ μὲν ἑλληνίζειν ἀγαθοὶ δι-
δάσκαλοι οἱ πολλοὶ καὶ δικαίως ἐπαινοῦντ' ἂν
αὐτῶν εἰς διδασκαλίαν.

Πλάτωνας.

